

Met STABU naar de KIS Systematiek

Hoe kan STABU worden benut als contractdocument bij prestatiegericht uitvragen en 3D BIM modelleren? Een nieuw concept biedt uitkomst. “Voor ons is Oplossingsvrij Uitvragen dé manier om kwaliteit te borgen passend bij de opgave,” zegt Jeffrey Truijens, informatie & proces specialist bij VDNDP, een architectenbureau bedreven in het bedenken van maakbare oplossingen.

3D BIM

De bouwsector werkt steeds vaker met prestatiegericht uitvragen en 3D BIM modelleren bij het realiseren van bouwwerken. De STABU-systematiek sluit hier minder goed op aan. Daardoor daalt de waardering van STABU als contractdocument en ontstaan er niet-gestandaardiseerde uitvragen die telkens opnieuw worden aangevuld met juridische

voorwaarden tot een maatwerk contractdocument. Dit kost de sector veel extra werk en leidt tot dure juridische disputen. Daarom werkt Ketenstandaard samen met marktpartijen aan een standaardmethode voor oplossingsvrij uitvragen en prestatiegericht aanbieden die aansluit op de STABU-systematiek en bestaande (inter)nationale standaarden. Dit nieuwe concept kan een BIM-model, aangevuld met relevante STABU-specificaties en administratieve voorwaarden, het contract vormen dat voldoet aan alle wet- en regelgeving, waaronder de wet Kwaliteitsborging (Wkb).

MEER WAARDE CREËREN

Opdrachtgevers, architecten, bouwbedrijven, exploitanten en gebruikers kunnen allemaal hun voordeel doen met deze nieuwe manier van uitvragen. Het biedt immers meer flexibiliteit in de ontwerpfase en creëert zo meer waarde en kwaliteit bij het realiseren van een gebouw.

Jeffrey Truijens, informatie & proces specialist bij

VDNDP, is al een aantal jaar actief betrokken bij het verder ontwikkelen van de nieuwe methode: “Voor ons is dit dé manier om kwaliteit te borgen passend bij de opgave. Voorheen werkten we toe naar een Technisch Ontwerp en een bestek met een pakket van tekeningen en beschrijvingen zodat een aannemer exact wist wat hij moest bouwen. Nu zien we het moment waarop de aannemer aanhaakt verschuiven. Aannemers en leveranciers van cruciale bouwonderdelen raken al eerder in de ontwerpfase betrokken. Het voordeel voor een aannemer is dat deze zo meer invloed krijgt op de maakbaarheid en haalbaarheid van een ontwerp. Dat levert meerwaarde op voor het uiteindelijke resultaat. Het brengt wel meer risico's mee voor een aannemer. Het is belangrijk de risico's tussen een aannemer en opdrachtgever goed te verdelen.”

INNOVATIES VIA OPLOSSINGSVRIJ UITVRAGEN

Hoe kijken bouwbedrijven aan tegen dit nieuwe concept? Marcel van de Ven, Contract and Risk Manager bij bouwbedrijf Heijmans: “Bij elke opdracht kijken we naar het grotere geheel. Wat wil de klant bereiken? Komt een klant met zeer specifieke eisen, dan weet hij vast goed wat 'ie wil. Daar kan je als aannemer op doorvragen. Als bouwer moet je een vraagspecificatie heel helder krijgen. Het mooie van een UAV-GC overeenkomst is dat een aannemer zijn kennis kan inbrengen om een ontwerp nog beter te maken. Elke fout die er dan insluip, komt voor rekening en verantwoording van de aannemer. Deze verandering roept weerstand op, maar sommige aannemers snappen al waarom het gaat. Mijn advies aan opdrachtgevers is dat wanneer je precies weet wat je wilt, om dat exact uit te vragen. Voor al het overige kan je de markt uitdagen met innovaties te komen via deze nieuwe methode.”

KIS SYSTEMATIEK

Aanbieders hanteren op dit moment allemaal een eigen aanpak om een gebouw te maken dat voldoet aan de gewenste eisen en prestaties. Een beproefde standaardmethode levert alle partijen veel tijdwinst op. Ketenstandaard Bouw en Techniek werkt al langer samen met architecten, fabrikanten, leveranciers, aannemers, adviseurs en softwarehuizen aan een standaard methodiek voor oplossingsvrij uitvragen in de bouw. Dit project heeft inmiddels meer vorm en inhoud gekregen en is een nieuwe systematiek aan het worden, met een nieuwe titel: de Ketenstandaard Integrale Specificatie Systematiek (KIS Systematiek). De methodiek zal aansluiten op de STABU-systematiek en op andere nationale en internationale standaarden uit de bouw- en technieksector.

DE JUISTE SOFTWARE

Balance & Result werkt voor partijen in de bouwkolom aan digitalisering en informatisering. Paul Kuipers en Willem Pel denken vanuit Balance & Result mee over hoe de KIS Systematiek verwerkt kan worden in de juiste software. Om te kunnen vertellen wat het oplevert, welke processen er spelen en wat het betekent voor de standaarden waarmee wordt gewerkt, heeft Balance & Result de methode opgedeeld in twee fasen: decompositie en materialisatie. Bij de KIS Systematiek wordt een gebouw steeds verder ontrafeld om te komen bij concrete componenten en producten. Tijdens dit proces is er telkens een check of de gevraagde prestatie wordt geleverd. De oplossingsruimte wordt steeds kleiner, de mate van detail steeds groter. Zodra er voldoende informatie is, begint het materialiseren. Dan speelt de aansluiting van STABU via NL/SfB op ETIM een rol.

OPLOSSINGSVRIJ UITVRAGEN IN DE PRAKTIJK

CAD & Company heeft met S-Bestek een praktijkcase voor de KIS Systematiek ontwikkeld. In Revit is een ruimte met wanden, plafond en dakafwerking gemodelleerd. Deze is geëxporteerd naar een IFC-model en ingelezen in S-Bestek. Op basis van dit IFC-model wordt een NL/SfB bestek gegenereerd. Vanuit de functie- en prestatie-eisen die op elk NL/SfB niveau worden toegevoegd, kom je als eerste bij een elementcluster, bijvoorbeeld een dakconstructie of binnenwanden. Vanuit de elementclusters kan een bouwsysteem worden gekozen. Ook kunnen afzonderlijke elementen worden gespecificeerd, bijvoorbeeld een dakconstructie van hout of beton. S-Bestek gebruikt de vertrouwde gevalideerde STABU-specificaties van de werksoorten. Naast deze werksoorten is er ook behoefte om met recepten te werken. Hierbij worden zoveel mogelijk de bestaande gevalideerde STABU-specificaties gebruikt. Een recept wordt opgebouwd uit meerdere Resultaatbeschrijvingen, Bouwstoffen, Activiteiten en Documenten. Activiteiten geven de voorwaarden aan voor het verwerken van de bouwstoffen, zodat het beoogde resultaat en kwaliteit bereikt wordt. De documenten laten zien dat aan de gestelde kwaliteitseisen wordt voldaan. Een ideale oplossing voor het consumentendossier en de Wkb.

